

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน สหวิทยาเขต และระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และ 3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยแบ่งวิธีดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan รวมทั้งสิ้น 40 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 19 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 โรงเรียน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงรายข้ออยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.339 – 0.889 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(สภาพการปฏิบัติ) = 0.967 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(ประสิทธิผล) = 0.965 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.980

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน โดยพิจารณาจากระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในทุกด้าน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า

1. สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปรต่างๆ สรุปได้ดังนี้

2.1 สภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่ามีสภาพการปฏิบัติด้านคุณภาพผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามสหวิทยาเขต และระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน สหวิทยาเขต และระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา คุรุศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นต่างๆให้ละเอียด เข้าใจ ใช้กระบวนการ PLC ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงงาน เพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการด้านการคิดวิเคราะห์ ครูออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และครูควรทำวิจัยในชั้นเรียน มีการสะท้อนผลเพื่อที่ครูจะได้พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สรุปการประเมินผลในภาพรวมของรายวิชา คุรุมีระบบนิเทศ กำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินการ เพื่อนำมาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดความร่วมมือจากครูและบุคลากรร่วมกันวางแผนการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารต้องกำกับติดตามตลอด และต้องมีเป้าหมายในการจัดการศึกษา ประเมินสมรรถนะตนเอง และทำ ID-Plan มีระบบการนิเทศที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลให้เกิดขึ้นในโรงเรียน นำข้อมูลภาพรวมของผู้เรียนมาวิเคราะห์ และ

ตรวจสอบ เพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา คุณภาพนักเรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องศึกษาบริบทของโรงเรียน วิเคราะห์มาตรฐาน สาระการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นเนื้อหาเพื่อจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งในการจัดการเรียนรู้ควรมีทั้งภาคหลักการ ทฤษฎี และภาคปฏิบัติ อีกทั้งโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ให้พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน และสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนจากบริบทท้องถิ่น ต้องมีการให้นักเรียนได้สร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ในการเรียนรู้ และสุดท้ายด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องมีการจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ จัดระบบบริหารข้อมูลสารสนเทศ จัดระบบมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานคุณภาพการศึกษา และสุดท้ายคือการผดุงคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 อภิปรายผลการวิจัยจามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 สภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 1) ที่มีเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1.) หน่วยงานมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) ผู้รับบริการมีและใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร การบริการและการเรียนรู้ 3) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ 4) ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 5) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าในวิชาชีพมีศักยภาพในการ

ปฏิบัติงานและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จึงดำเนินการจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 45) ส่งผลให้สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ แจ่มพลอย (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วง ผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 1-3 อ้างถึงใน วาณิชลีลา, 2559, หน้า 1-2) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ โมธรรม (2552, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 สภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากโรงเรียนขนาดต่างๆ มีการวางแผนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ รวมถึงการให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารจากสำนักงานเขตพื้นที่ ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้สภาพการปฏิบัติการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกันตามขนาดโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ แจ็งพลอย (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

2.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวางแผนที่เป็นระบบ โดยมีกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงระบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติหน้าที่ของครู เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายในเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัยวรรณ โมธรรม (2552, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสหวิทยาเขต ผลการวิจัยพบว่า

3.1 สภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสหวิทยาเขต พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีสหวิทยาเขตเป็นตัวกลางระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้แต่ละสหวิทยาเขตมีสภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยวีร์ พัฒนธนกิตติโชค (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยรวมแตกต่างกัน

3.2 ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสหวิทยาเขต พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ที่ได้กำหนดไว้ อาจเป็นผลจากการที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23 ได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง รับผิดชอบต่อข้อมูลการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งในเรื่องของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางในการประกันคุณภาพภายใน ที่มีการนำสู่การปฏิบัติ
อย่างชัดเจน มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ เก็บข้อมูลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของแต่ละปี ซึ่งเป็นผลดีกับแต่ละโรงเรียน ทำให้ประสิทธิผลการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาของแต่ละสหวิทยาเขตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เมื่อจำแนกตามระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.1 สภาพการปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนก
ตามระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่
สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการ
ติดต่อสื่อสารที่ง่ายขึ้นและไร้พรมแดน เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้
ระยะทางไม่มีปัญหาต่อการติดต่อสื่อสารเหมือนในอดีต ที่จำเป็นจะต้องใช้บริการของ
ไปรษณีย์ เพราะปัจจุบันมีการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้เกิดผล
สำเร็จของการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สภาพการปฏิบัติการ
ประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันตามระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.2 ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตาม
ระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่
สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ อาจเป็นผลมาจากโรงเรียนมีการวางแผน
การประกันคุณภาพ การนำสู่การปฏิบัติ และมีการประเมินผลทุกปีตามแผนการ
ปฏิบัติงานประจำปี และนำผลการประกันคุณภาพภายในมาปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้เกิด
ประกันคุณภาพมีประสิทธิผลสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2559)
กล่าวว่า โรงเรียนระดับขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก แม้ว่าบางโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หากมี
การนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนา และดำเนินการประกันคุณภาพ โดยมี
ฐานข้อมูลในการจัดเก็บให้เป็นระบบและต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้การยกระดับคุณภาพ
สถานศึกษาสูงขึ้น ทำให้ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน
ตามระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

5.1 แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า บุคลากรในสถานศึกษา ควรศึกษา มาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นต่างๆ ให้ละเอียด เข้าใจ ที่สำคัญคือการใช้กระบวนการ PLC ผู้บริหารต้องมีเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน ต้องมีการเน้นที่ครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอนของครูต้องมีคุณภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงงาน เพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการด้านการคิดวิเคราะห์ จัดทำโครงการกิจกรรมสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของนักเรียน ครูออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก เป็นกิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อน ครูสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ใช้เกมส์ ต้องมีการสร้างความมุ่งมั่น สร้างวุฒิภาวะให้กับเด็กมากขึ้น และครูควรทำวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หากจัดกิจกรรมได้อย่างถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์และต่อเนื่อง โครงการพิเศษอื่นๆที่สำคัญ คือ โครงการโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนสุจริต สถานศึกษาสีขาว มีการสะท้อนผลเพื่อที่ครูจะได้พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอนซ่อมเสริม จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนที่เรียนอ่อน ประเมินผลตามสภาพจริง สะท้อนผลให้นักเรียนทราบอย่างต่อเนื่อง สรุปการประเมินผลในภาพรวมของรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้และโรงเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการ เพื่อนำผลมาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

5.2 แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดความร่วมมือจากครูและบุคลากร ในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางพัฒนา ดำเนินการพัฒนา เรียนรู้แลกเปลี่ยนแนวการดำเนินงานและผลการพัฒนา ร่วมกันวางแผนการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ต้องกำหนดเป้าหมาย วิธีการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารต้องกำกับติดตามตลอด และต้องมีเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ให้เหมาะกับคนและคุณภาพงานเป็นสำคัญ ครูประเมินสมรรถนะตนเอง และทำ ID-Plan หลังจากนั้นจึงค่อยเข้ารับการพัฒนาตามที่วิเคราะห์ ID-Plan ไว้ ซึ่งจะตรงกับความต้องการ/จำเป็นของตนเอง หรือโรงเรียนจัดทำ

แผนพัฒนาบุคลากร โดยเน้นพัฒนาครูผู้สอนเป็นหลัก มีระบบการนิเทศที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ผู้บริหารควรต้องรู้ถึงบริบทของโรงเรียน ต้องมีการร่วมมือ รวมพลังจากบุคลากรทุกฝ่าย ต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลให้เกิดขึ้นในโรงเรียน นำข้อมูลภาพรวมของผู้เรียนมาวิเคราะห์ และตรวจสอบ เพื่อให้ผู้บริหารจะได้สนับสนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ชุมชนองค์กร หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในรูปแบบภาคีเครือข่าย จัดการนิเทศ ติดตามงานตามสายงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา คุณภาพนักเรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา

5.3 แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าต้องศึกษาบริบทของโรงเรียน วิเคราะห์มาตรฐาน สาระการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ควรมีลักษณะ ดังนี้ โดยเริ่มจากการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นเนื้อหาเพื่อจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งในการจัดการเรียนรู้ ควรมีทั้งภาคหลักการ ทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนวิทยากรในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โรงเรียนจะต้องมีผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่น ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและสอน อีกทั้งโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น การทำผ้าครามในท้องถิ่น โดยการจัดตั้งชุมนุมผ้าคราม และสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนจากบริบทท้องถิ่น ผู้บริหารต้องหาจุดเด่น เน้นจุดขายให้ได้ และต้องมีการให้นักเรียนได้สร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ในการเรียนรู้

5.4 แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องมีกระบวนการในการประกันที่ชัดเจน จัดระบบบริหารข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายใน โดยหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาสถานศึกษา จัดระบบมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนควรยึดหลักการกระจายอำนาจ เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน และแสดงภาวะรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงต้องมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีรูปธรรม

มีขั้นตอนอย่างชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นอย่างดี ผู้ปกครอง พ่อแม่ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดแนวทางการดำเนินการ กำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินการชัดเจน มีกระบวนการตรวจสอบภายในกลุ่มงานอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงต้องมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านผู้เรียน จัดทำการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อการผดุงคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผู้วิจัยขอเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกด้าน มีระดับประสิทธิผลที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 ผลการวิจัยมีการเปรียบเทียบตัวแปร ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการศึกษารายละเอียด ในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรนำข้อค้นพบจากงานวิจัย และแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไปเป็นข้อมูล ในการกำหนดนโยบาย พัฒนาและนำสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีวิจัยเชิงสำรวจ สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

2.2 ควรมีการทำวิจัยปฏิบัติการ โดยนำเอาผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี